

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2025. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 1:
УВОД У ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

- 1. Имовину једног привредног друштва чини (заокружи најпотпунији исправан одговор):**
 - a) Ствари и права
 - b) Ствари, права и новац
 - c) Права и новац
 - d) Ствари, права, новац и позајмљени капитал

- 2. Примјена контног оквира у нашој земљи је:**
 - a) обавезна
 - b) факултативна
 - c) прописана рачуноводственим политикама привредног друштва
 - d) ни један од одговора није тачан

- 3. Усаглашавање књиговодственог са стварним стањем средстава и обавеза, подразумева:**
 - a) Усаглашавање количина и књиговодствених вриједности са стварним вриједностима билансних позиција
 - b) Усаглашавање количина и стварним вриједности са књиговодствених вриједностима билансних позиција
 - c) Усаглашавање количина и стварним вриједности са стварним вриједностима билансних позиција
 - d) Сва три одговора су тачна

- 4. Грађевински објект чија је набавна вриједност 100.000 КМ је стављен у функцију 30.09.2013. године. Стопа амортизације је 1%, а процјењена резидуална вриједност 10.000 КМ. Колико износи амортизација у првој години коришћења грађевинског објекта?**
 - a) 1.000
 - b) 900
 - c) 225
 - d) 250

- 5. Финансијски резултат као разлика прихода и расхода периода може бити утврђен и презентован у складу са:**
- a) Само методом укупних трошкова
 - b) Методом укупних трошкова или методом трошкова продатих учинака
 - c) Методом укупних трошкова, методом трошкова продатих учинака збирном методом
 - d) Искључиво методом трошкова продатих учинака
- 6. Заокружи тачну/е тврдњу/е:**
- a) У дневник благајне евидентирају се сви приливи и одливи готовог новца, а на основу налога за плаћање и наплату и прилога у облику рачуна
 - b) У дневник благајне евидентирају се приливи готовог новца, док се одливи готовог новца евидентирају у помоћној књизи одлива
 - c) У дневник благајне евидентирају се само они приливи и одливи готовог новца који су одобрени од стране ревизора
 - d) У дневник благајне евидентирају се сви приливи и одливи готовог новца који прелазе дозвољен износ плаћања готовим новцем
- 7. Рачуни пасивних временских разграничења служе за евидентирање:**
- a) унапријед наплаћених прихода
 - b) обрачунатих а ненаплаћених прихода
 - c) унапријед плаћених расхода
 - d) насталих а неплаћених расхода
- 8. Цијену коштања залиха (властитих) учинака чине:**
- a) припадајући директни трошкови производње
 - b) фактурна вриједност залиха, увећана за зависне трошкове набавке
 - c) припадајући директни и индиректни трошкови производње
 - d) припадајући директни и индиректни трошкови производње, увећани за очекивану продајну маржу
- 9. Привредно друштво је у своје име за туђи рачун продало робе у вриједности од 5.850 КМ са ПДВ. Набавна вриједност продате робе износи 4.000 КМ, а стопа ПДВ 17%. Колико износи приход правног лица?**
- a) 5.850 КМ
 - b) 5.000 КМ
 - c) 4.000 КМ
 - d) 1.000 КМ
- 10. Капитал привредног друштва обухвата:**
- a) резерве
 - b) издвојена новчана средства
 - c) емисиону премију
 - d) постројења

11. Предузеће ХУ д.о.о. је током 20х3. године продало робе у вриједности 100.000 КМ за коју је испоставило рачун купцу. Потраживања су наплаћена током 20х3. године у износу од 90.000 КМ, а током 20х4. године у износу од 10.000 КМ. Предузеће у 20х3. години има обавезу у пословним књигама исказати:

- a) приход од продаје у износу 100.000 КМ и приљев од наплате у износу 100.000 КМ
- b) приход од продаје у износу 10.000 КМ и приљев од наплате у износу 90.000 КМ
- c) приход од продаје у износу 0 КМ и приљев од наплате у износу 100.000 КМ
- d) приход од продаје у износу од 100.000 КМ и приљев од наплате у износу 90.000 КМ

12. Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (МСФИ за МСЕ), према Одјелјку 1, не могу примијенити ентитети:

- a) чијим се дужничким инструментима или инструментима капитала тргује на јавном тржишту или је у процесу емисије таквих инструмената за трговање на јавном тржишту
- b) који држе имовину у фидуцијарном својству за ширу групу вањских страна као један од својих примарних послова
- c) који немају јавну одговорност и објављују финансијске извјештаје опште намјене за екстерне кориснике
- d) који имају јавну одговорност и који објављују финансијске извјештаје опште намјене за екстерне кориснике

13. Књиговодство подразумијева:

- a) систем чије функционисање осигурава информације о финансијском положају, успјешности пословања, токовима готовине, промјенама на капиталу и другим финансијским и нефинансијским информација значајним за екстерне и интерне кориснике финансијских извјештаја
- b) евидентирање, класифицирање и сумирање пословних трансакција и чување оригиналне пословне документације која пружа доказе о тим трансакцијама
- c) испитивање финансијских извјештаја ради давања мишљења о томе да ли они објективно и истинито, по свим материјално значајним питањима приказују стање имовине, капитала и обавеза, резултате пословања, токове готовине и промјене на капиталу
- d) ништа од претходно наведеног

14. Шта од наведеног подлијеже обрачуну амортизације:

- a) грађевински објекти
- b) књиге и умјетничка дјела
- c) транспортна средства
- d) постројења и опрема

- 15. У складу са одредбама Одјелјка 17. Некретнине, постројења и опрема МСФИ-ија за МСЕ, мала и средња предузећа код накнадног вредновања материјалних сталних средстава не могу користити:**
- a) модел трошка (набавне вриједности)
 - b) модел ревалоризације
 - c) модел садашње вриједности
 - d) модел нето утрживе вриједности
- 16. Друштво је продало машину, те је по продаји испоставило фактуру купцу на износ од 58.500 КМ (50.000 КМ плус 8.500 КМ ПДВ-а). На датум продаје набавна вриједност машине износи 200.000 КМ, а акумулисана амортизација 160.000 КМ. Друштво ће приликом евидентирања продаје и искњижавања предметног продане машине у финансијским извјештајима исказати:**
- a) добитак од продаје у износу од 58.500 КМ
 - b) добитак од продаје у износу од 50.000 КМ
 - c) добитак од продаје у износу од 10.000 КМ
 - d) губитак од продаје у износу од 40.000 КМ
- 17. Предузеће ХУ д.о.о. је на основу одлуке скупштине извршило исплату добити из претходне године власницима са трансакцијског рачуна предузећа у износу од 20.000 КМ. О којој се врсти билансне промјене у конкретном случају ради:**
- a) повећање активе и пасиве за исти износ
 - b) промјене у структури активе (без промјена у пасиви)
 - c) смањење активе и пасиве за исти износ
 - d) промјене у структури пасиве (без промјена у активи)
- 18. Друштво је у 20x4. години платило закупнину унапријед за наредних десет година, у износу од 100.000 КМ. У 20x4. години друштво у финансијским извјештајима треба исказати:**
- a) трошкове закупнине у износу од 100.000 КМ
 - b) активна временска разграничења у износу од 90.000 КМ
 - c) трошкове закупнине у износу од 10.000 КМ
 - d) активна временска разграничења у износу од 100.000 КМ
- 19. Инвестиционе некретнине не обухватају:**
- a) некретнине намијењене продаји у оквиру редовног пословања
 - b) некретнине намијењене изнајмљивању
 - c) некретнине које се користе у производњи или испоруци добара или услуга
 - d) некретнине које се користе за административне сврхе
- 20. Према Одјелјку 11 Основни финансијски инструменти МСФИ-ија за МСЕ, умањење вриједности потраживања од купаца проводи се примјеном:**
- a) модела „насталих губитака“, односно ако постоји објективни доказ о умањењу вриједности
 - b) општег модела очекиваних кредитних губитака
 - c) поједностављеног модела очекиваних кредитних губитака
 - d) ништа од претходно наведеног

II - ЗАДАЦИ

Задатак бр. 1

„СБ“ д.о.о. које се бави прометом лијекова и медицинске опреме извршило је набавку опреме у вриједности 50.000 КМ. У поступку царињена обрачунат је трошак терминала од 100 КМ, затим такса која се наплаћује при увозу од 250 КМ. Остали трошкови који се укључују у основицу износе 500 КМ. Плаћено је 1% царинског евидентирања. Извршен је обрачун ПДВа по стопи од 17% на царинску основицу која је једнака укупним плаћањима.

Обрачунај ПДВ и обавезе за царинско евидентирање и изврши одговарајућа књижења!

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак бр. 2

Привредно друштво „З“ д.о.о., обвезник ПДВ-а, у 2024. години иказало је слједеће обавезе према добављачима:

- ❖ Добављач „А“ у вриједности од 2.000 КМ
- ❖ Добављач „Б“ у вриједности од 4.000 КМ
- ❖ Добављач „Ц“ у вриједности од 3.000 КМ
- ❖ Добављач „Д“ у вриједности од 4.000 КМ
- ❖ Добављач „Е“ у вриједности од 2.000 КМ

У истом периоду Привредно друштво „З“ д.о.о., извршило је плаћање обавеза како слиједи:

- ❖ Добављачу „А“ 3.000 КМ
- ❖ Добављачу „Б“ 3.000 КМ
- ❖ Добављачу „Ц“ 2.000 КМ
- ❖ Добављачу „Д“ 4.000 КМ
- ❖ Добављачу „Е“ 1.000 КМ
- ❖ Добављачу „Ф“ 1.000 КМ

Ваш задатак је да:

- а) Сачините прометни лист рачуна обавеза према добављачима **(5 бодова)**
- б) Утврдите које вриједности би требале бити исказане на билансним позицијама: обавезе према добављачима, дати аванси добављачима и износ улазног ПДВ-а? **(5 бодова)**
- с) Објасните процедуру тзв. декомпоновања салда активно-пасивних рачуна? **(5 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 3.

Након свих проведених књижења, друштво „Х“ на дан 31.12.202х. године има исказана следећа стања имовине, обвеза и капитала:

Опис	Износ у КМ
Некретнине, постројења и опрема	150.000 КМ
Исправка вриједности некретнина постројења и опреме	30.000 КМ
Залихе сировина и материјала	100.000 КМ
Залихе готових производа	150.000 КМ
Потраживања од купаца	130.000 КМ
Исправка вриједности потраживања од купаца	30.000 КМ
Новац и новчани еквиваленти	50.000 КМ
Уписани основни капитал	1.000 КМ
Задржана добит	100.000 КМ
Добит текуће године	30.000 КМ
Обавезе по кредитима	270.000 КМ
Обавезе према добављачима	100.000 КМ
Обавезе према запосленима	19.000 КМ

Извршити састављање и презентовање биланса стања друштва „Х“ на дан 31.12.202х. године груписањем напријед наведених ставки у оквиру имовине, обавеза и капитала, те утврдити укупни износа активе и пасиве биланса стања за друштво. (15 бодова)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 4.

На дан 31.12.202х. године настали су сљедеће готовинске уплате и исплате из главне благајне предузећа Алфа д.о.о.:

1. Извршена је исплата пословођи Марку Марковићу на име набаве ситног електро материјала, у износу од 195,00 КМ а за који је приложен рачун добављача 123.
2. Извршена је исплата запосленику Анте Антић на име набаве материјала за одржавање чистоће, у износу од 155,00 КМ а за који је приложен рачун добављача 44.
3. Извршена је исплата запосленици Ани Анић на име поднесеног налога за службено путовање у Сарајево (2 радна дана током 12/202х), у износу од 135,00 КМ а за који је приложен попуњен и потписан те одобрен налог за службено путовање број 10 (дневнице $2 \times 25,00 \text{ КМ} = 50,00 \text{ КМ}$, те накнада на име употребе особног возила за пут у Сарајево у износу од 85,00 КМ)

Претходно стање благајне износи 1.500,00 КМ.

Ваш задатак је да:

- а) Саставите благајнички извјештај за дан 31.12.202х. године (7 бодова)**
- б) Прокњижите благајнички извјештај за дан 31.12.202х. године (8 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

